

BREVET TIL HEBREERNE FORTSETTES - KAP 3:7-18

ADVARSEL MOT VANTRO

Forfatteren advarer sine mistrøstige jødiske lesere ved å gi men noen påminnelser fra Israels opplevelser i ørkenen.

2. Mos 17:1-7, 3. Mos 20:1-13, Salm 95:7-11

Disse opplevelsene viser at det folket som viser seg å være Guds folk kan være så vantro, bitter og surmulende at de ikke kan glede seg over den arven Gud har lovet (Hebr. 3:7-11). De burde heller motstå tendenser til vantro og stahet ved å oppmuntre hverandre til å holde fast ved troen helt til enden (Hebr. 3:12-15). De burde huske på at mange som delte utfrielsen fra Egypt ble senere nektet adgang til det lovede land på grunn av sin vantro (Hebr. 3:16-19)

Guds vilje var at Israel-folket som hadde blitt fri fra slaveriet i Egypt, skulle finne hvile i Kanaan, det landet Gud hadde lovet dem. På samme måten ønsker Gud at hans folk alle steder skal bli fri fra alle syndens bånd og finne hvile i Jesus Kristus.

Men som med Israels barn, vil vantro utelukke dem fra den lovede hvilen (Hebr. 4:1-2) Guds hvile har vært tilgjengelig fra den dag han skapte jorden som et bosted for mennesket, men på grunn av synden, har ikke folket ennå funnet sin hvile. Denne hvilen blir deres bare ved troen (Hebr. 3:3-5)

De israelitter som var ulydige under Moses nådde ikke frem til landet eller til den hvilen som Gud hadde lovet dem. De israelitter som kom inn i Kanaan under Josva var de av den generasjonen som kom etter. Likevel, lang tid etter Josvas tid, gjentok Gud sitt løfte til David. Dette indikerer at inntagelsen av Kanaans land ikke var den fulle oppfyllelsen av Guds løfte om hvile. Den virkelige hvilen Gud lover er den i frelsen ved troen.

På samme måte som Gud hvilte etter sitt arbeid med skapelsen, vil mennesket finne sann hvile når de opphører å arbeide for å vinne frelsen og bare tror på det som Kristus har gjort for dem (Hebr. 3:9-10 og Matt 11:28)

Mennesker må anstrenge seg på å fjerne all vantro og alle andre hindringer som stiller seg i veien for Guds hvile. For å hjelpe dem med dette har Gud gitt oss Skriftene. Hans levende ord trenger inn i hjertet, deler det sjelelige fra det sant åndelige og viser mennesker hva de virleig er innfor Gud (Hebr. 3:11-13)

- Derfor, som Den Hellige Ånd sier: I dag, om dere hører hans røst, 8 da forherd ikke deres hjerter – som ved forbitrelsen, på fristelsesdagen i ørkenen, 9 der deres fedre fristet meg ved å sette meg på prøve, enda de så mine gjerninger i førti år. 10 Derfor ble jeg harm på denne slekten, og sa: Alltid farer de vill i sitt hjerte, de kjenner ikke mine veier. 11 Så sverget jeg i min vrede: Nei, aldri skal de komme inn til min hvile! 12 Se til, brødre, at det ikke hos noen av dere er et ondt og vantro hjerte, så han faller fra den levende Gud. 13 Men forman hverandre hver dag, så lenge det heter i dag, for at ikke noen av dere skal forherdes ved syndens svik. 14 For vi har fått del med Kristus, så sant vi inntil enden holder fast ved den første, fulle visshet. 15 Når det blir sagt: I dag, om dere hører hans røst, da forherd ikke deres hjerter som ved forbitrelsen – 16 hvem var det da som hørte, men likevel forbitret ham? Var det ikke alle de som dro ut fra Egypt, ledet av Moses? 17 Og hvem var det han var harm på i førti år? Var det ikke på dem som hadde syndet, så deres

kropper falt i ørkenen? 18 Og om hvem var det han sverget at de ikke skulle komme inn til hans hvile? Var det ikke om dem som ikke hadde villet tro? Heb 3:7-18

FORMANING TIL DE MESSIAS-TROENDE HEBREERNE

Ingen ser vi hvordan forfatteren av Hebreerbrevet bruker tekster fra GT for å understreke sin undervisning. Det samme skjer ved formaningene. For menneskene og deres tendenser og synder er likedan i GT som i NT.

ORDET GITT VED ÅNDEN

Teksten er hentet fra Salmen 95: 7-8. Hebreerbrevets forfatter tilskriver Den Hellige Ånd bibelversene. Dette er noe som går igjen i Hebreerbrevet. Skriftene er gitt ved guddommelig inspirasjon. Det er Den Hellige Ånd som gav oss Guds ord. Selv om ordet passerte et menneskelig redskap og ble skrevet ned med en menneskeskapt penn, er det fra Gud. Det minner oss igjen om den sannhet som Paulus deler med oss:

- Hele Skriften er innåndet av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet, 17 for at Guds menneske kan være fullkomment, satt i stand til all god gjerning. 2Tim 3:16-17

- Og desto fastere har vi det profetiske ord, som dere gjør vel i å akte på. Det er som en lampe som lyser på et mørkt sted, inntil dagen lyser fram og morgenstjernen går opp i deres hjerter. 20 For dere vet først og fremst dette, at ikke noe profetord i Skriften er gitt til egen tydning. 21 For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd. 2Pet 1:19-21

ORDET ER EVIG

Likeså ser vi hvordan Guds ord er TIDLØST. Dette kommer frem ved det ene ordet «i dag» som er gyldig for hver eneste dag som går. Ordet taler det samme budskapet til alle generasjoner. Bibelen blir aldri uaktuell. Guds formaning, først og fremst til Israel, er nytt hver da – «i dag». Alt forandres, mennesker og nasjoner, ja, til og med jorden endres, men Herrens ord står fast til evig tid.

- Herrens råd står fast for evig, hans hjertes tanker fra slekt til slekt. Sal 33:11

MENNESKET HØRER MEN FORHERDER SEG

Guds ord har gått ut over hele jorden. I Israel talte Herren mange ganger og på mange måter til dem ved profetene (Hebr. 1:1-2) Men de forherdet sitt hjerte. Dette synes å være en gjennomgående svakhet ved Israel som hørte Guds røst mange ganger men likevel forherdet seg. Det tales her om en fristelsens dag i ørkenen. Dette synes å være den perioden da Israels barn var i ørkenen. Den ørkenvandringen varte i 40 år og i denne perioden «fristet» folket Herren 10 ganger. De satte ham på prøve ved å være gjenstridige og ved å opponere mot hans ord. Dette mishaget Herren sterkt og han lot dem vandre i ørkenen inntil alle de over 20 år ved utgangen fra Egypt, var døde.

- Der fristet deres fedre meg. De satte meg på prøve, enda de hadde sett min gjerning. 10 I førti år hadde jeg avsky for denne ætten, og jeg sa: De er et folk som farer vill i sitt hjerte, de kjenner ikke mine veier. 11 Så sverget jeg i min vrede: Sannelig, de skal ikke komme inn til min hvile. Sal 95:9-11

Vi ser det slik at i dette ordet uttaler Gud en dom og de går på at de som fristet ham skulle ikke komme inn til hvilen i Kanaans land, et land som flyter med melk og honning. Det er ikke ofte vi leser at Gud sverget men i denne saken ville han understreke at han mente alvor.

- Da Herren hørte det dere sa, ble han vred og sverget: 35 Sannelig, ikke noen av disse menn, av denne onde slekt, skal se det gode landet jeg har sverget å ville gi deres fedre – 36 ingen uten Kaleb, Jefunnes sønn. Han skal få se det. Til ham og hans barn vil jeg gi det landet han har trådt på med sin fot, for han har trofast fulgt Herren. 5Mos 1:34-36

JESU FRISTELSE

Jeg ser det slik at denne holdning av gjenstridighet er sataninspirert. Når Jesus var sine 40 dager i ørkenen, ble han fristet av djevelen.

- Da tok djevelen ham med seg til den hellige by og stilte ham på templets øverste hjørne. 6 Og han sier til ham: Er du Guds Sønn, så kast deg ned! For det står skrevet: Han skal gi sine engler befaling om deg, og de skal bære deg på hendene, for at du ikke skal støte din fot mot noen stein. 7 Jesus sa til ham: Det står også skrevet: Du skal ikke friste Herren din Gud. Matt 4:5-7

Jesus krevde ikke at Gud skulle oppfylle sitt ord og gi englene befaling om ham (Messias) slik at han, ved dette tegnet, kunne få jødene til å tro at han var Messias.

DE TROENDE ADVARES

Det hender Guds ord advarer mot konsekvensene av et forherdet hjerte. Gud forteller på forhånd hvordan det vil gå med mennesker, enten jøder eller grekere. Ja, han advarer hele verden mot konsekvensene av deres synd. Men mennesket lar seg ikke advare men fortsetter å synde og bryte Guds bud.

- Og nå, dere konger! Gå viselig fram! La dere advare, dere herskere på jorden! Sal 2:10

- La deg advare, så min sjel ikke skal vende seg fra deg, Jerusalem, så jeg ikke skal gjøre deg til en ørken, til ubyggd land! Jer 6:8

INDRE RANSAKELSE

Det er helt klart at vi trenger å ransake oss selv. Vi kan ikke bare si at dette gjelder ikke oss, bare de som levde i forgangne tider. Hebreerne som fikk disse ordene, var etterkommere av den slekt som falt i ørkenen på grunn av sin forherdelse. Hvordan sto det til med dem og hvordan er det med oss?

- Se til, brødre, at det ikke hos noen av dere er et ondt og vantro hjerte, så han faller fra den levende Gud.. Heb 3:12

Her sies det klart at noen sto i fare for å falle fra. I hver forsamling er det et potensiale for frafall. Vi har også i den kristne forsamlingen sett at mennesker har falt fra den levende Gud. Men vi vet at et slikt frafall fra Gud og fra troen, ikke skyldes Gud men oss selv.

Det er underlig at det sies om mennesker i den messianske forsamlingen at det var noe som sto i fare for å bli frafalne. Dette med tanke på at de jo levde så tett opp til tiden da Jesus var med dem og de fleste av apostlene fremdeles var i live.

ET ONDT OG VANTRO HJERTE

Bibelen sier klart at de som falt i ørkenen, kom ikke inn på grunn av vantro. Hva denne vantro består av, er nok et eget studium. Vi kan ikke si at det er vantro i den forstand at de ikke trodde at Gud er til. Det må heller være at de ikke trodde på Guds ord og hans løfter.

Vi ser at dråpen som fikk begeret til å flyte over for Gud, var da de 12 speiderne vendte tilbake fra utspeidingen i Kanaans land:

- Men da sa de menn som hadde vært med ham dit opp: Vi makter ikke å dra opp mot dette folket, for det er sterkere enn vi. 32 Og de talte ille blant Israels barn om det landet de hadde utspeidet, og sa: Det landet vi dro igjennom for å utspeide, er et land som fortærer innbyggerne sine. Alle vi så der, var høyvokste folk. 33 Der så vi kjempene, Anaks barn av kjempeætten. Mot dem var vi i våre egne øyne som gresshopper, og det syntes også de at vi var. 4Mos 13:31-33

Det var bare Josva og Kaleb som virkelig trodde Guds ord om at de skulle innta landet og seire over folkene der. Herren ble mektig vred og uttalte dommens ord over hele folket.

- Da ville hele menigheten steine dem. Men Herrens herlighet åpenbarte seg i sammenkomstens telt for alle Israels barn. 11 Og Herren sa til Moses: Hvor lenge skal dette folket forakte meg? Og hvor lenge vil de la være å tro på meg, enda jeg har gjort så mange tegn blant dem? 12 Jeg vil slå dem med pest og utrydde dem, og så vil jeg gjøre deg til et større og sterkere folk enn dette. 4Mos 14:10-12

Dette er bakgrunnen. Faren er fremdeles i dag og både de den gang og vi i dag, fremdeles ikke tror på Guds ord. Vi ser det tydelig i alle menigheter hvordan folk fortsatt huser vantro i sine hjerter mot Guds ord. Et «ondt hjerte» (gresk: *poneros*) betyr flere forskjellige ting. Ondt, dårlig, sint, ondskapsfull, sykt, djevlesk hjerte. Vi forstår at dette er et hjerte som ikke har blitt berørt av Guds nåde. Slike mennesker kan være sterkt religiøse og tilhøre en kirke men de har aldri opplevd gjenfødselsens under.

UGRESSET BLANT HVETEN

Dette minner oss om klinten blant hveten, som Jesus talte om.

- Mens folkene sov, kom fienden hans og sådde ugress blant hveten, og gikk så bort. 26 Men da strået skjøt opp og satte aks, da kom også ugresset til syne. 27 Tjenerne gikk da til husbonden og sa: Herre, var det ikke godt korn du sådde i åkeren din? Hvor har den da ugresset fra? 28 Han sa til dem: Dette har en fiende gjort. Da spurte tjenerne ham: Vil du at vi skal gå og sanke det sammen? 29 Han sa: Nei, for da ville dere også komme til å rive opp hveten når dere sanker ugresset sammen. 30 La dem begge vokse sammen til høsten. Når det så er tid for innhøsting, vil jeg si til høstfolkene: Sank først ugresset sammen og bind det i bunter for å brenne det. Men hveten skal dere samle i låven min. Matt 13:25-30